

Zalecenia w zakresie spójności stref związanych z hodowlą skorupiaków

AAC 2022-01

Grudzień 2021

Komitet Doradczy ds. Akwakultury [Aquaculture Advisory Council, AAC] wyraża wdzięczność za wsparcie finansowe otrzymane od UE.

Indeks

Indeks	2
1 Kontekst.....	3
2 Strefy hodowli skorupiaków	3
2.1 Obszary bezpośrednio objęte hodowlą skorupiaków	3
2.2 Obszary pośrednio objęte hodowlą skorupiaków	3
2.3 Logiczne i spójne geometryczne powiązanie tych różnych obszarów	3
3 Analiza przypadku.....	5
3.1 Irlandia	5
Spójny podział na strefy w obszarze Wexford na wschodnim wybrzeżu Irlandii.....	6
3.2 Francja	7
Niespójny podział na strefy w regionie La Guérinière na wyspie Noirmoutier we Francji.	8
4 Zalecenia.....	10
4.1 Dla Komisji	10
4.2 Dla państw członkowskich	10
5 Załącznik	11
5.1 Zarządzenie prefekta Vendée ustanawiające podział na strefy sanitarne	11

1 Kontekst

W październiku 2019 roku Komitet Doradczy ds. Akwakultury (AAC) uchwalił zalecenie w sprawie ochrony jakości wód zamieszkałych przez skorupiaki, podkreślając istniejące w niektórych państwach członkowskich niespójności i niejasności wynikające z dwóch różnych przepisów regulacyjnych pomiędzy dwoma podziałami na strefy: chronione obszary zamieszkałe przez skorupiaki w rozumieniu Ramowej dyrektywy wodnej oraz obszary sklasyfikowane jako sanitarne zgodnie z pakietem rozporządzeń dotyczących higieny.

Następnie w czerwcu 2020 roku AAC uchwalił inne zalecenie w sprawie opracowania szczegółowych wytycznych dla hodowli skorupiaków, obejmujące tę niespójność i zalecające identyfikację obszarów odpowiednich do hodowli skorupiaków na wszystkich morzach europejskich oraz ich mapowanie, podział na strefy i ochronę. Zaleceniu temu towarzyszyła potrzeba powiązania przybrzeżnych działów wodnych z ujednoliconymi przybrzeżnymi zbiornikami wodnymi oraz dostosowania tych ostatnich do innych stref w ramach tej jednorodności.

Celem zalecenia z października 2021 roku jest więc dokładniejsza analiza tych niespójności i zaproponowanie Komisji i państwom członkowskim wytycznych mających na celu większą spójność różnych stref.

2 Strefy hodowli skorupiaków

2.1 Obszary bezpośrednio objęte hodowlą skorupiaków

Strefy bezpośrednio objęte wspólnotowym przepisem regulacyjnym są następujące:

- Prawa do hodowli skorupiaków w ramach licencji w zakresie działalności związanej z hodowlą morską zgodnie z dyrektywą 2014/89/UE ustanawiającą ramy planowania przestrzennego obszarów morskich.
- Obszary chronione zgodnie z Ramową dyrektywą wodną 2000/60/WE, załącznik IV-1-ii „Gatunki wodne ważne z gospodarczego punktu widzenia”.
- Obszary sklasyfikowane ze zdrowotnego punktu widzenia zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 854/2004 (pakiet higieniczny).
- Obszary sklasyfikowane z punktu widzenia zdrowia zwierząt zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 2016/429 (pakiet w zakresie zdrowia zwierząt).

2.2 Obszary pośrednio objęte hodowlą skorupiaków

Dwie główne strefy związane ze strefami zamieszkałymi przez skorupiaki wymienionymi w punkcie 2.1, które zostały ustanowione wspólnotowym przepisem regulacyjnym, są objęte Ramową dyrektywą wodną 2000/60/WE:

- Przybrzeżne hydrauliczne podsektory działów wodnych, znane również jako „przybrzeżne działy wodne”.
- Przybrzeżne zbiorniki wodne rozciągające się między linią brzegową lub wodami pośrednimi, jeśli takie istnieją, a linią podstawową na morzu.

2.3 Logiczne i spójne geometryczne powiązanie tych różnych obszarów

Konsultacje z ekspertami będącymi członkami AAC z różnych nadmorskich państw członkowskich, gdzie hodowla skorupiaków stanowi dobrze rozwiniętą działalność, ułatwiły podsumowanie istnienia tych różnych stref i dały szerszej społeczności możliwość wglądu do nich, a nawet pobrania ich z Internetu w wielu formatach, co zostało przedstawione w poniższej tabeli.

Państwo członkowskie	Oznaczenie	Obszar chroniony	Strefa sklasyfikowana jako sanitarna	Strefa sklasyfikowana jako zoosanitarna	Podsektor hydrauliczny	Przybrzeżny zbiornik wodny
Irlandia	X	X	X		X	X
Francja	X		X	X	X	X
Hiszpania	X	X	X		X	X
Włochy	X		X		X	X

Te różne rozporządzenia były ustanawiane w kolejnych okresach czasu i wdrażane przez różne organy w państwach członkowskich. To następstwo czasowe i różnorodność odpowiedzialnych wydziałów, które nie komunikują się ze sobą często, doprowadziły do zdefiniowania stref, które nie jest spójne, co może prowadzić do trudności w zastosowaniu lub interpretacji.

Logika wyznaczania nowego obszaru hodowli skorupiaków na obszarze dziewiczym przez jeden organ krajowy odpowiedzialny za dokumentację powinna być następująca i mieć następującą kolejność:

1. Warunki poruszania się w obszarze **katastralnym**: Wynika to z geometrycznego połączenia każdej działki lub licencji katastralnej.
2. Obszar **chroniony**: Ten obszar jest taki sam lub większy niż geometryczne obrzeża obszaru katastralnego o ustalonych warunkach poruszania się lub obejmuje strefę buforową.
3. **Strefa sklasyfikowana jako sanitarna**: Ten obszar jest taki sam lub większy niż geometryczne obrzeża obszaru chronionego.
4. **Strefa sklasyfikowana ze względu na zdrowie zwierząt**: Ten obszar jest taki sam lub większy niż geometryczne obrzeża oraz obszar sklasyfikowany jako sanitarny.

Ponadto, przybrzeżne zbiorniki wodne są z definicji jednolite z punktu widzenia 11 deskryptorów umożliwiających zdefiniowanie „dobrego stanu środowiskowego”¹ wód, oraz z mechanicznego punktu widzenia i z perspektywy rozproszenia cząsteczek chemicznych, biochemicznych, cząsteczek lub zawieszoności biologicznej. W tych warunkach, logicznym jest, że strefa sklasyfikowana jako sanitarna, która odpowiada kryterium klasyfikacyjnemu jednorodnej dyfuzji bakterii E. coli, powinna być całkowicie nałożona na przybrzeżny zbiornik wodny. W przeciwnym razie, jedynie współistnienie dwóch przybrzeżnych działów wodnych może w spójny sposób uzasadnić sieczną prostopadłą do linii brzegowej, jeśli dwa podsektory hydrauliczne przylegają do lądu. Podział masy przybrzeżnej przez sieczną równoległą do linii brzegowej, dzielącą przybrzeżny zbiornik wodny na część bardziej przybrzeżną i drugą część na morzu, nie ma wpływu na podział na strefy, o którym mowa powyżej.

Niniejsze zalecenie analizuje dwie różne analizy przypadku:

1. Sytuacja w Irlandii, gdzie hodowla skorupiaków rozwinęła się w ostatnim czasie i gdzie wykorzystanie Internetu jako narzędzia do zdobywania wiedzy i informacji na odległość jest szeroko rozwinięte i powszechnie stosowane. W związku z tym, potrzeba utworzenia obowiązującego podziału na strefy może być uzasadniona zgodnie z logiką przedstawioną powyżej.
2. Francja jest jednym z państw Unii, gdzie hodowla skorupiaków jest silnie rozwinięta od ponad wieku i gdzie różne podziały na strefy były przeprowadzane stopniowo przez różne władze.

¹ Artykuł 3 dyrektywy 2006/58/WE ustanawiającej ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego (dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej) oraz Decyzja Komisji (UE) 2017/848 ustanawiająca kryteria i standardy metodologiczne dotyczące dobrego stanu środowiska wód morskich oraz specyfikacje i ujednolicone metody monitorowania i oceny, oraz uchylająca decyzję 2010/477/UE

3 Analiza przypadku

3.1 Irlandia

Podziały na strefy przedstawione na mapie na następnym stronie są podziałami regionu Wexford zamieszkałego przez skorupiaki na wschodnim wybrzeżu Irlandii.

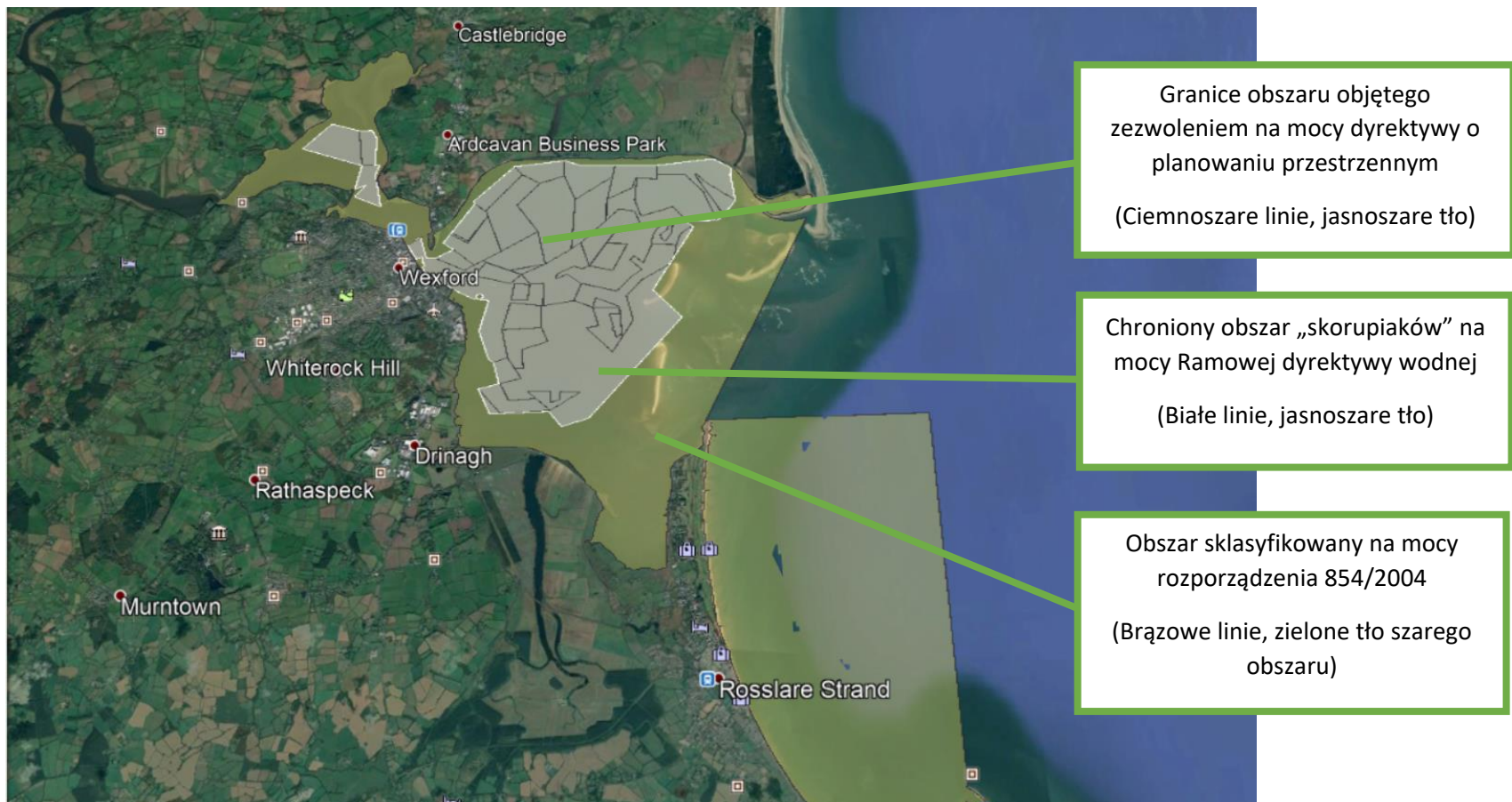
Poprzez uproszczenie linii konturów działek objętych zezwoleniem, obszar katastralny zostaje włączony do nieco większego obszaru chronionego obejmującego ten obszar katastralny.

Sklasyfikowany obszar jest znacznie większy niż obszar chroniony. W pełni obejmuje obszar chroniony. Podział na strefy jest zgodny z przybrzeżnym zbiornikiem wodnym.

Na dzień dzisiejszy nie ma tam strefy sklasyfikowanej ze względu na zdrowie zwierząt. Należy zauważyć, że pakiet w zakresie zdrowia zwierząt jest nowy i większość ujętych w nim środków weszło w życie w 2021 roku.

Obok powyższej uwagi AAC podkreśla całkowitą spójność i logiczne przenikanie się różnych stref w obszarze Wexford w Irlandii, o którym mowa powyżej w punkcie 2. Ta spójność może zostać uogólniona do innych irlandzkich regionów zamieszkałych przez skorupiaki.

Spójny podział na strefy w obszarze Wexford na wschodnim wybrzeżu Irlandii.

3.2 Francja

Strefa katastralna i warunki poruszania się w niej istnieją w szczegółach.

Nie ma chronionej strefy skorupiaków.

Skasyfikowana strefa sanitarna obejmuje całą strefę katastralną, a nawet wykracza poza nią na morze, znacznie poza obecny obszar katastralny o ustalonych warunkach poruszania się.

Należy zauważyć, że strona internetowa poświęcona [sanitarnej klasyfikacji wód zamieszkałych przez skorupiaki](#) we Francji wspomina o strefie „chronionych skorupiaków”. Francuskie władze twierdzą, że sklasyfikowany obszar jest również strefą chronioną. W rzeczywistości kilka aspektów przeczy temu kategorycznemu stwierdzeniu:

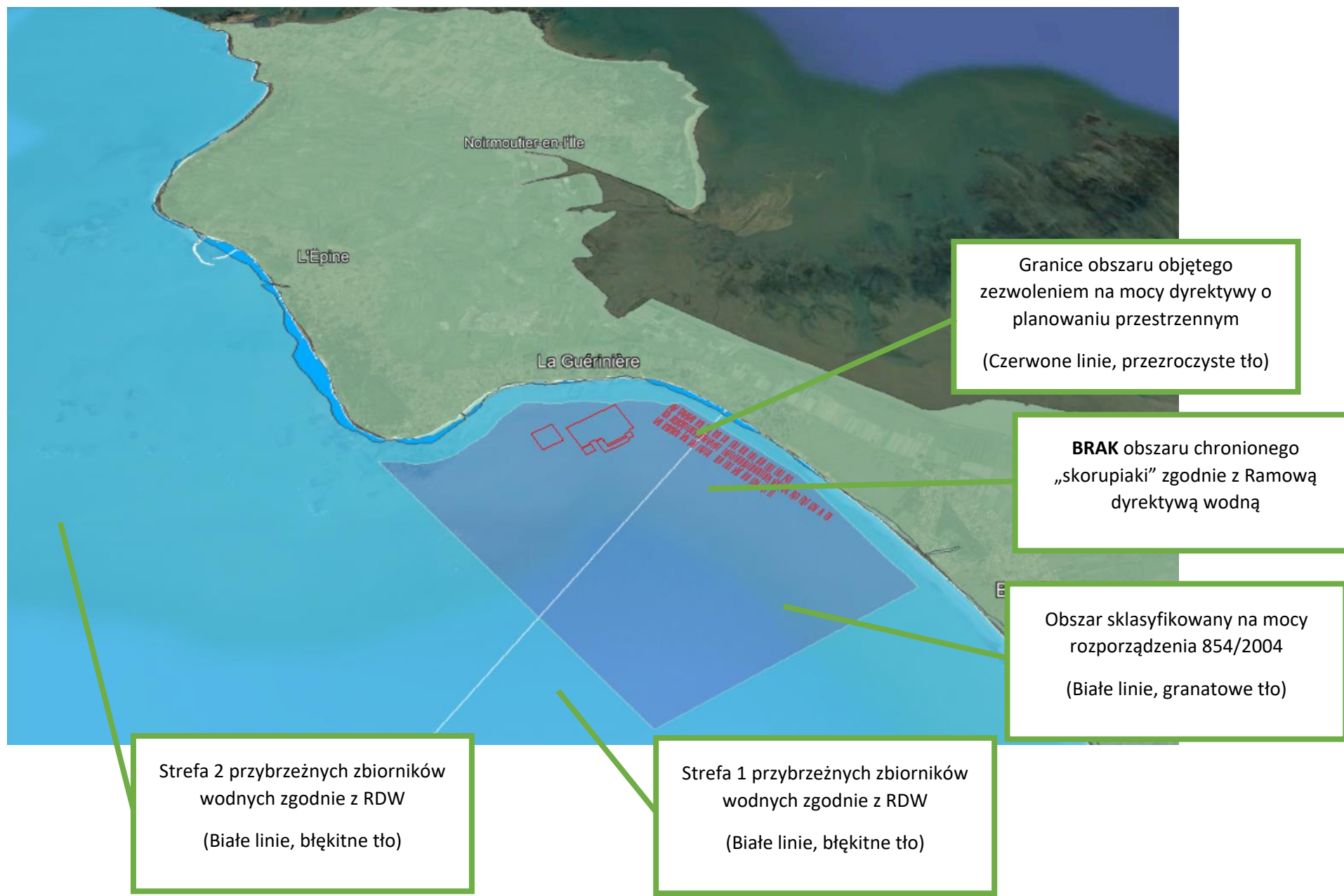
- Dekret prefekturalny w załączniku 5.1 niniejszego zalecenia, ustanawiający sklasyfikowany obszar i jego geometrię, odnosi się wyłącznie do pakietu higienicznego i tekstów uchwalonych w ramach jego wdrożenia na szczeblu europejskim oraz francuskim.
- Żadne działania korygujące ani programy działań określone w artykule 8 i 11 Ramowej dyrektywy wodnej z dnia 23.10.2000 r. i artykule 1 dyrektywy 2008/32/WE z dnia 11.03.2008 r. nie są włączone ani w tym dekrete ani w odpowiednim programie gospodarowania przybrzeżnymi działami wodnymi (artykuł 20 dyrektywy z dnia 23.10.2000 r.).

Istnieje strefa sklasyfikowana ze względu na zdrowie zwierząt; obejmuje ona strefę katastralną i strefę sanitarną i jest zgodna z dwoma przybrzeżnymi zbiornikami wodnymi widocznymi na drugiej mapie.

Na tym etapie należy zauważyć, że niezależnie od odrębności przybrzeżnego działu wodnego w odniesieniu do tych zbiorników wodnych, uznaje się, że w strefie tej współistnieją dwa zbiorniki wodne: jeden zlokalizowany na zachodnim wybrzeżu wyspy Noirmoutier i drugi, graniczący z nim na morzu i obejmujący dalej na południe wyspę Yeu. Pierwsza niespójność dotyczy linii przecięcia tych dwóch jednorodnych mas przybrzeżnych, która „przecina” sklasyfikowaną strefę sanitarną, która jest uważana za jednolitą z bakteriologicznego punktu widzenia, i oddziela jeden obszar produkcji skorupiaków bez odzwierciedlenia tego w dwóch strefach lub dwóch różnych nazwach lub różnych praktykach zootechnicznych w tych dwóch podstrefach. Druga niespójność polega na tym, że te dwa jednorodne zbiorniki wód przybrzeżnych są uznawane za jedną masę z punktu widzenia jednorodności rozprzestrzeniania patogenu w odniesieniu do zdrowia zwierząt, przy czym tworzą dwa odrębne i jednorodne zbiorniki zgodnie z wszystkimi innymi kryteriami Decyzji Komisji Europejskiej 2017/248.

AAC zauważa wyraźną niespójność i nielogiczne przeplatanie się różnych stref wspomnianych w Rozdziale 2 w regionie Noirmoutier we Francji. Zauważa też brak strefy chronionej, planu środków i programu działań korygujących oraz brak zarządzania tymi obszarami, co powinno stanowić przedmiot szczegółowego rejestru przewidzianego w artykule 6.2 dyrektywy z dnia 23.10.2000 r., który powinien istnieć od października 2004 roku (artykuł 6.1 dyrektywy z dnia 23.10.2000 r.). Ta niespójność może zostać uogólniona do innych francuskich regionów zamieszkałych przez skorupiaki.

Niespójny podział na strefy w regionie La Guérinière na wyspie Noirmoutier we Francji.

Hydrauliczny podsektor zgodnie z jedną RDW (przybrzeżny dział wodny) zapewniający strefę zdrowia, ale dwa jednorodne przybrzeżne zbiorniki wodne: **NIESPÓJNOŚĆ**

Strefa zdrowia jest jedna, podczas gdy dwie jednorodne masy przybrzeżne na cele dobrego stanu środowiska istnieją w poprzek tej strefy sanitarnej, przy czym jeden przybrzeżny dział wodny zasila te dwie przybrzeżne masy wodne: **NIESPÓJNOŚĆ**

Strefa zdrowia zwierząt obejmuje dokładnie dwa przybrzeżne zbiorniki wodne: **PRZESTRZENNA SPÓJNOŚĆ, ALE NIESPÓJNOŚĆ MODELI DYSERSJI**

4 Zalecenia

W związku z powyższym Komitet Doradczy ds. Akwakultury przedstawia następujące zalecenia:

4.1 Dla Komisji

1. Specjaliści EMODNET powinni odnaleźć obszary, o których mowa w sekcji 2.1 i 2.2, które według państw członkowskich istnieją i są dostępne, i dodać je do sekcji „Działalność człowieka/ Akwakultura”. Umożliwi to społeczeństwu pobranie tych obszarów w formacie kml i możliwość takiego pobrania powinna być wspomniana na portalu „akwakultury”, który Komisja planuje stworzyć on-line w celu wsparcia rozwoju akwakultury.
2. Podczas następczej rewizji dyrektywy o planowaniu przestrzennym należy przygotować wytyczne do harmonizacji różnych podziałów na strefy związane z hodowlą skorupiaków wskazane w sekcji 2, co pozwoli przepisom ustawowym na:
 - a) Zmianę, w razie potrzeby, niektórych przepisów tekstów regulacyjnych, na których opiera się podział na strefy, o którym mowa w sekcji 2.1, w celu zapewnienia ich spójności i przenikania się, o których mowa w sekcji 2.3.
 - b) Dodanie załącznika metodologicznego, który zawiera zasady harmonizacji i metodologii podobne do tych z decyzji Komisji (UE) 2017/848.
 - c) Określenie harmonogramu aktualizacji transpozycji nowych/zmienionych przepisów do prawa krajowego przez państwa członkowskie.

4.2 Dla państw członkowskich

1. Należy określić, przed zakończeniem okresu programowego EFMRA, obszary ochrony skorupiaków zgodnie z katastrum oraz sklasyfikować strefy sanitarne w sposób jak najbardziej zbliżony do podziału na strefy przybrzeżnych zbiorników wodnych w przypadkach, gdzie takie chronione obszary nie są wyraźnie określone.
2. Utworzyć wszelkie nowe obszary produkcji na wybrzeżu morza lub na morzu zgodnie z kryteriami spójności i geometrycznego pogrupowania zaproponowanymi w sekcji 2.3.
3. Jak najszybciej zrewidować programy gospodarowania przybrzeżnymi działami wodnymi w celu wdrożenia środków mających na celu osiągnięcie kryteriów, w szczególności mikrobiologicznych w odniesieniu do *Escherichia Coli*, ale również w odniesieniu do norowirusów, zgodnie z pakietem higienicznym w zakresie zdrowia ludzi.
4. Jak najszybciej zrewidować programy gospodarowania przybrzeżnymi działami wodnymi w celu opracowania planów działań korygujących, gdy środki zaproponowane w poprzednim paragrafie wykażą taką potrzebę.
5. Jednocześnie z wdrożeniem powyższych punktów 1 do 4, ustanowić system zarządzania z udziałem odpowiednich zainteresowanych stron, przede wszystkim profesjonalnych organizacji hodowli skorupiaków na obszarach, o których mowa.
6. Utworzyć plan monitoringu i nadzoru nad bezpieczeństwem biologicznym w strefie zdrowia zwierząt w odniesieniu do patogenów podlegających obowiązkowi zgłoszenia, ale także wirusów opryszczki i patogenów uznawanych za czynniki powodujące śmiertelność skorupiaków lub podejrzewanych o taką rolę.
7. Utworzyć i finansować specjalny system zarządzania i odpowiednią sieć monitorowania w celu realizacji zadania opisanego w poprzednim paragrafie.
8. Uwzględnić zalecenia wystosowane dla Komisji w poprzednim rozdziale poprzez wdrożenie środków mających na celu harmonizację i uspojnienie istniejącego podziału na strefy tam, gdzie zidentyfikowano niespójności, w ścisłej współpracy z profesjonalnymi organizacjami i innymi interesariuszami reprezentującymi hodowców skorupiaków.

5 Załącznik

5.1 Zarządzenie prefekta Vendée ustanawiające podział na strefy sanitarne

Direction départementale
des territoires et de la mer

Délégation à la mer et au littoral
Service gestion durable de la mer et du littoral
Unité Cultures Marines

Arrêté n° 2021/325 – DDTM/DML/SGDML/UCM

portant classement de salubrité des zones de production professionnelles de coquillages vivants sur le littoral de la Vendée

Le Préfet de la Vendée
Chevalier de la Légion d'Honneur
Chevalier de l'Ordre national du Mérite

VU le règlement (CE) n° 178/2002 du Parlement européen et du Conseil du 28 janvier 2002 établissant les principes généraux et les prescriptions générales de la législation alimentaire, instituant l'Autorité européenne de sécurité des aliments et fixant des procédures relatives à la sécurité des denrées alimentaires ;

VU le règlement (CE) n° 853/2004 du Parlement européen et du Conseil du 29 avril 2004 fixant des règles spécifiques d'hygiène applicables aux denrées alimentaires d'origine animale ;

VU le règlement (CE) n° 2073/2005 de la Commission du 15 novembre 2005 concernant les critères microbiologiques applicables aux denrées alimentaires ;

VU le règlement (CE) n° 1881/2006 modifié de la Commission du 19 décembre 2006 portant fixation des teneurs maximales pour certains contaminants dans les denrées alimentaires ;

VU le règlement (CE) n° 1069/2009 du Parlement européen et du Conseil du 21 octobre 2009 établissant les règles sanitaires applicables aux sous-produits animaux et produits dérivés non destinés à la consommation humaine et abrogeant le règlement (CE) n° 1774/2002 ;

VU le règlement (CE) n° 2017/625 du Parlement européen et du Conseil du 15 mars 2017 concernant les contrôles officiels et les autres activités officielles servant à assurer le respect de la législation alimentaire et de la législation relative aux aliments pour animaux ainsi que des règles relatives à la santé et au bien-être des animaux, à la santé des végétaux et aux produits phytopharmaceutiques ;

VU le Code Rural et de la Pêche Maritime, notamment les articles R.231-35 à R.231-43 relatifs aux conditions sanitaires de production et de mise en marché des coquillages vivants ;

VU le décret n° 84-428 du 5 juin 1984 relatif à la création, à l'organisation et au fonctionnement de l'Institut Français de Recherche pour l'Exploitation de la Mer (IFREMER) ;

1 quai Dingler – CS 20366
85 109 LES SABLES D'OLONNE Cedex
Téléphone : 02 51 20 42 10 – Télécopie : 02 51 20 42 11
Mel. : ddtm-dml@vendee.gouv.fr

1/13

Komitet Doradczy ds. Akwakultury (AAC)

Rue Montoyer 31, 1000 Bruksela, Belgia

Tel.: +32 (0) 2 720 00 73

E-mail: secretariat@aac-europe.org

Twitter: @aac_europe

www.aac-europe.org